

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยมีความสำคัญมากในชีวิตของคนไทย เพราะเป็นเครื่องมือสื่อความหมายของคนไทยทั้งชาติ เป็นเสมือนศูนย์กลางที่จะยึดคนทั้งชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ควรอนุรักษ์ไว้ กังพระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อ้างถึงใน ณะอบ โปษะกฤษณะ 2521: 2) ความว่า

"... ภาษานอกจากเป็นเครื่องมือสื่อสาร แสดงความรู้สึกนึกคิดของชนทั่วโลกแล้วยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรม อารยธรรม และเอกลักษณ์ประจำชาติอีกด้วย ไทยเป็นอารยประเทศ ซึ่งมีขนบธรรมเนียม ศิลปกรรม วรรณคดี และภาษา ซึ่งเจริญรุ่งเรืองมาแต่อดีตกาล เราผู้เป็นอนุชนจึงควรภูมิใจช่วยกันอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม อันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่บรรพบุรุษได้อุทิศสร้างสรรคขึ้นไว้ให้เจริญสืบไป"

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยว่าภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ จึงควรให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ อันถูกต้องตามความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2520: 1)

ภาษาไทยจัดเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มทักษะ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เป็นกลุ่มประสบการณ์กลุ่มแรกที่มีความสำคัญมาก เพราะถือว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มวิชาที่สนองเป้าประสงค์สำคัญของการประถมศึกษา และหลักสูตรประถมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนให้สามารถและคงสภาพอ่านออกเขียนได้ และเป็นพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ต่อไป (สายสมร ทิวีเศษ 2526: 5)

สำหรับทักษะทางภาษาที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารกันนั้นแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะการอ่านและการเขียนถือว่าเป็นทักษะที่

สำคัญที่สุด เพราะการอ่านนั้นเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ สแตรง (Strang 1940: 11) พบว่า "กิจกรรมทุกชนิดประมาณ 80-90 % ของการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกวิชาของอาศัยการอ่านทั้งสิ้น" ส่วนการเขียนก็เช่นกันการเรียนเกือบทุกชนิดจำเป็นต้องอาศัยการจดบันทึกเพื่อรวบรวมข้อมูลถ้อยคำจากครู เพื่อรายงานเพื่อย่อสิ่งที่ได้ยิน เพื่อเขียนตอบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น ดังนั้นจึงนับได้ว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ มากที่สุด คือถ้านักเรียนอ่อนในวิชาภาษาไทยจะทำให้วิชาอื่น ๆ อ่อนตามไปด้วย ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ มาลินี นิมเสมอ (2518: 55) ซึ่งพบสอดคล้องกันว่า วิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับวิชาวิทยาศาสตร์ และ วิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นการเรียนการสอนจึงควรเน้นเรื่องการอ่านและการเขียนเป็นพิเศษ แต่การเรียนการสอนอ่านเขียนนี้ยังคงมีปัญหาลอกมาซึ่งเห็นได้จากสภาพการอ่านออกเขียนได้ของเด็กระดับประถมศึกษา ดังรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2511 พบว่าผู้จบ ป.4 สามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้ 66.67 % ส่วนที่เหลือ 33.33 % ยังไม่มีคุณภาพพอจะใช้ทั้งการอ่านและการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2511: 40) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป.1 พบว่ายังอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจถึง 63 % (เรื่องเคิม: 29-31)

ปัญหาเด็กอ่อนภาษาไทยเป็นปัญหาที่เราได้ยินได้ฟังกันจนคุ้นหู ทั้งอ่านหนังสือไม่คล่อง และเขียนไม่ค่อยถูก ถึงแม้จะเปลี่ยนหลักสูตรใหม่แล้วก็ยังมีความเห็นจากผู้ใช้หลักสูตรใหม่ว่า เด็กที่เรียนตามหลักสูตรใหม่ยังคงอ่านไม่ออกเช่นเคิม ดังคำกล่าวของ สมาน แสงมะลิ (2525: 3) ว่า "ขณะนี้มีความกลัวกันว่าเด็กที่จบจากโรงเรียนไปแล้วอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ หรือมีเด็คนั้นก็ไม่สามารถจะนำความรู้ที่เรียนจากโรงเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ ทำให้เกิดสภาวะเปล่าทางการศึกษา"

นอกจากนี้จากรายงานการวิจัยสภาพและสาเหตุการซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2527 พบว่า สาเหตุที่นักเรียนชั้น ป.1, ป.2 และ ป.3 ซ้ำชั้น ในระดับมากที่สุด คือสาเหตุเกี่ยวกับการอ่านไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 20.13 ของนักเรียนซ้ำชั้นทั้งหมด (กรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา 2528: 65)

เพ็ญแข สุภิกขย์ (2526: 73) พบว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ปัญหาการอ่านพยัญชนะสระ และ วรรณยุกต์ ผิด เนื่องจากจำไม่ได้ สับสน แสดงว่านักเรียนมีพื้นฐานการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ดีพอ

สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากเด็กที่มาเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่ไม่ได้ผ่านการเรียนในระดับอนุบาลมาก่อน จึงไม่ได้เตรียมความพร้อมในเรื่องอ่านเขียนเหมือนเด็กระดับอนุบาล ซึ่งได้รับการเตรียมความพร้อมมาอย่างดีแล้ว จึงมีรากฐานที่ดีในการอ่านเขียนภาษาไทยต่อไป การที่นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติบางโรงเรียนเพิ่งเริ่มต้นสอนอ่านเขียนพยัญชนะไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้การเรียนรู้อ่านเขียนไม่ทันเวลา นักเรียนยังจำพยัญชนะไม่ได้แม่นยำ แต่ต้องเรียน สระ วรรณยุกต์ ท่อไปในหนังสือเรียน เล่ม 1 ของกรมวิชาการ ในสัปดาห์ที่ 7 ทำให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เกิดการสับสนเพิ่มขึ้น เป็นผลทำให้พื้นฐานการเรียนรู้ไม่มั่นคง ทำให้เป็นปัญหาเรื้อรังจนเป็นเหตุให้เกิดความล้มเหลวทางการเรียนในวิชาอื่น ๆ ไปด้วย

จากสาเหตุดังกล่าวนี้เอง เด็กที่ไม่ได้ผ่านการเรียนอนุบาลมาก่อนจึงมีความแตกต่างกันมากระหว่างบุคคล เพราะสมองอาจไม่ได้รับการพัฒนาไปเท่าที่ควร โดยเฉพาะทางด้านทักษะภาษา ดังนั้นเด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่เรียกสิ่งรอบตัวเอง และรู้จักตัวพยัญชนะเป็นอันดับแรกเพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านเขียนต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งครูต้องปรับปรุงการเรียนการสอนโดยค้นหาวิธีการสอนที่จะให้ได้ผล กล่าวคือ จะใช้วิธีสอนอย่างไรเด็กจึงจะสนใจ เข้าใจ และจดจำได้แม่นยำ การเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการกระตุ้นหรือเร้าให้เด็กเกิดความสนใจเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสามารถของเด็กและเรียนได้อย่างรวดเร็ว

ในการสอนอ่านเขียนพยัญชนะไทยแต่เดิมนั้นเด็กจะฝึกหัดอ่านเขียน ตั้งแต่ ก, ข ... ไปจนกระทั่ง ... ฮ ซึ่งตัวพยัญชนะนั้น ๆ มีรูปร่างลักษณะต่างกัน จึงยากที่เด็กจะสังเกตและจดจำได้ ทำให้อ่านพยัญชนะผิดตัว เขียนกลับซ้ายเป็นขวาและลากเส้นผิดทิศทางไปจนกระทั่งโดยรวมทั้งเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ดังนั้นการสอนอ่านเขียนพยัญชนะไทยจึงควรมีวิธีการที่เหมาะสม มีวิธีรูจใจ และเร้าความสนใจเพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน

ให้มากขึ้นมีความพอใจในการอ่านเขียนพยัญชนะ และเรียนรู้โดยใช้เวลาน้อยเกิดความจำ
ได้อย่างแม่นยำ

จากการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของเด็ก พบว่าเด็กจะรับรู้ได้อย่างดีในสิ่งที่เขา
สนใจ จากผลการทดลองของ อีซาโอะ อิชึอิ (Isao Ishii 1977: 27-28) ผู้สอน
ภาษาจีนของ Early Development Association ปรากฏว่า ตัวสะกดอักษรจีนที่มีความมี
ความหมายเป็นชื่อของสัตว์เด็กอายุสามปี จะไม่มีปัญหาที่จะจำตัวอักษร ตัวสะกดของคำ
เหล่านั้น แต่ในทางตรงกันข้ามอักษรตัวสะกดของคำที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น เก็บ
สอง เด็กมักจะจำตัวสะกดไม่ค่อยได้ ทั้งนี้เพราะอักษรตัวสะกดที่มีความหมายเป็นสัตว์มี
ความสัมพันธ์กับภาพของสัตว์ที่เรามองเห็นจึงเร้าความสนใจเด็กมากกว่า ไม่ว่าตัวสะกดนั้น
จะซับซ้อนยุ่งยากเพียงใด (อ้างถึงใน Masaru Ibuka 1977: 27-28)

วิญจวน อินทรกำแหง (2517: 45) กล่าวว่าหนังสือที่เด็กสนใจ คือหนังสือที่
เกี่ยวกับสัตว์ อาจแสดงถึงธรรมชาติของสัตว์ หรือสัตว์พูดได้ทำได้อย่างมนุษย์

เวอร์นอน (Vernon 1953: 8) พบว่า เด็กชอบภาพเกี่ยวกับสัตว์มากกว่าคน
ในนิทานอีสป ก็เช่นเดียวกันตัวละครเป็นสัตว์แทบทุกเรื่อง เช่น ราชสีห์กับหนู
หมาป่ากับลูกแกะ เป็นต้น

แมกกระทั่งการ์ตูน ก็เซลล์ (Gesell 1946: 475) ได้ศึกษาพบว่า เด็กอายุ 7
ปี มีความสนใจหนังสือการ์ตูนมาก และเรื่องที่ชอบคือ การผจญภัยของสัตว์

สำหรับการ์ตูนของ วอลท์ ดิสนีย์ ก็เช่นเดียวกันจะเป็นสัตว์เสียส่วนมาก เช่น
มิกกี้เมาส์ (หนู) โคนัลติก (เป็ด) หรามวัยกับไอ้ตูม (สุนัข) หอมกับเจอร์รี่ (แมวกับหนู)

แต่เดิมนั้นการอ่านเขียนพยัญชนะก็มีการสอนให้เด็กท่องจำว่า ก ก ก ก ก,
ข ข ข เป็นต้น หม่อมเจ้าหญิงสุนทรีศมัย ทิศกุล ได้ทรงเล่าว่า สมเด็จพระยาตากำร
นภาพทรงเห็นว่าเด็กจำไม่ได้ และชี้ตัวก็ไม่ถูก เด็กมีเวลาเรียนน้อยเพราะส่วนใหญ่เป็นลูก
ชวานาถึงหน้าเขาก็ต้องกลับไปช่วยพ่อแม่ กลับมาเรียนใหม่ก็ลืมหมด ต้องตั้งค้นกันใหม่ เป็น
เหตุให้ท่าน (สมเด็จพระยาตากำรฯ) ทรงคิดแบบเรียนเร็วขึ้น เพื่อจะได้อ่านได้ใน
เวลาอันสั้น และนำของที่จำง่ายมาสัมพันธ์กับพยัญชนะ เช่น ก ไข่, ข ไข่ ซึ่งเด็กได้
เห็นอยู่เสมอมาช่วยจำ (อ้างถึงใน กรมวิชาการ 2520: 33) จะเห็นว่าพยัญชนะทั้ง

44 ตัว นั้นมีทั้งสิ่งของ คน สัตว์ และสถานที่ มาสัมพันธ์ปะปนกันอยู่ เช่น ก ควาย, ถ ถุง
ห หทาร, ศ ศาตรา เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น สิ่งของ หรือ สถานที่

จากการศึกษาธรรมชาติของเด็กและจากความคิดของนักการศึกษาทั้งหลายที่ว่า
เด็กชอบสัตว์เป็นพิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ขุนสุข บุญยสวัสดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ของผู้วิจัยได้กล่าวว่า จากประสบการณ์ของอาจารย์ซึ่งสอนเด็กเล็ก ๆ มานาน สังเกตเห็น
ว่าเด็กจะจำคำพยัญชนะที่มีชื่อเป็นสัตว์ได้เร็วกว่าคำพยัญชนะที่มีชื่อเป็นอย่างอื่น ดังนั้นท่าน
จึงมีความคิดว่าการสอนพยัญชนะไทยควรสอนคำพยัญชนะที่มีชื่อเป็นสัตว์ก่อน เพื่อให้ตรงกับ
ความสนใจของเด็ก โดยได้วิเคราะห์ว่า คำพยัญชนะไทย 44 ตัวนั้นที่มีชื่อเป็นสัตว์มีอยู่ 12
ตัว คือ ก ไก่, ค ควาย, ง งู, ช ช้าง, ท เต่า, น นู, ป ปลา, ผ ผึ้ง, ม ม้า,
ด ดิง, ส เสือ, ฮ นกฮูก แต่ท่านยังไม่ได้วิจัยให้ได้ผลแน่นอน ผู้วิจัยซึ่งสอนเด็กชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1 ในวิชาภาษาไทย อยู่ จึงเกิดความสนใจที่จะทำการทดลองสอนอ่านเขียน
พยัญชนะไทยสำหรับเด็กเริ่มเรียนโดยท่านได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ประกอบกับผู้วิจัยได้ปรึกษ
กับนักการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านก็เห็นด้วยและได้สนับสนุนเป็นอย่างดี โดยแนะนำให้
นำชื่อสัตว์ต่าง ๆ มาสัมพันธ์กับพยัญชนะเพื่อเป็นสิ่งที่เร้าที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก
ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ รวมทั้งทำให้สนุกสนานเพลิดเพลินกับ
การเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย และการที่ผู้วิจัยนำเอาพยัญชนะที่ไม่สัมพันธ์กับชื่อสัตว์มา
เปรียบเทียบก็เพราะว่าของเดิมส่วนมากสัมพันธ์กับสิ่งไม่มีชีวิต และในหลักสูตรปัจจุบันวิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเน้นให้เด็กต้องเรียนรู้สิ่งรอบตัวที่อยู่ใกล้ตัวเด็กอยู่แล้ว จึงเป็น
เหตุให้นำมาเปรียบเทียบดูกันระหว่างพยัญชนะที่สัมพันธ์กับชื่อสัตว์กับพยัญชนะที่ไม่สัมพันธ์กับ
ชื่อสัตว์ พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อใหม่หมดเพื่อไม่ให้ชื่อเดิมมีอิทธิพลต่อการจำของเด็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการอ่านและเขียนพยัญชนะไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์พยัญชนะกับชื่อสัตว์

สมมุติฐานของการวิจัย

จากผลการทดลองของ อิซาโอะ อิชิอิ (Isao Ishii) พบว่า เด็กอายุ 3 ขวบ
สะกดคำอักษรจีนที่มีความหมายเป็นชื่อสัตว์ได้ง่ายกว่าคำที่เป็นนามธรรมอื่น ๆ เนื่องจากคำที่
เป็นชื่อสัตว์นั้นมาเร้าความสนใจเด็กมากถึงแม้ว่าตัวสะกดนั้นจะซับซ้อนยุ่งยากมากเพียงใดก็

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คาม และประกอบกับนักการศึกษาหลายท่านลงความเห็นว่าเป็นที่ถูกต้องมาก ผู้วิจัยจึงตั้ง
สมมุติฐานในการวิจัย ดังนี้

นักเรียนที่เรียนอ่านเขียนพยัญชนะไทย โดยการสัมพันธ์พยัญชนะกับชื่อสัตว์ จะมี
สัมฤทธิ์ผลในการอ่านและเขียนพยัญชนะสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการไม่สัมพันธ์พยัญชนะ
กับชื่อสัตว์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นผู้ที่อ่านเขียนพยัญชนะ
ไม่ได้โดยสิ้นเชิง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ยังไม่เคยเรียนอ่านเขียนพยัญชนะ
และไม่เคยเรียนในระดับอนุบาลมาก่อน

2. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529
โรงเรียนวัดกำแพง สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มละ 30 คน

3. ลักษณะการเขียนพยัญชนะที่ใช้ในการทดลอง เป็นตัวพยัญชนะแบบของภาค
วิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. พยัญชนะที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นพยัญชนะที่ปรากฏในแผนการสอน
เตรียมความพร้อม ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นพยัญชนะที่มีอยู่ในหนังสือ
เรียนบทที่ 1-10 ดังนี้ ง จ ว ร บ ป ก ถ พ ย ค ค ก ข ช ม น ท ห ล ส อ ซึ่ง
ทั้งหมดมีจำนวน 22 ตัว

5. การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเขียนพยัญชนะไทยในการวิจัยครั้งนี้ ทดสอบ
เป็นรายบุคคล สำหรับการอ่านต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะให้ถูกต้องชัดเจน ส่วนการเขียนนั้น
ไม่คำนึงถึงความสวยงามเหมือนแบบ เพราะความสวยงามนั้นฝึกภายหลังได้ สิ่งสำคัญในขณะนี้คือ
ต้องเขียนให้ถูกต้องทิศทางลีลาการเขียนของพยัญชนะแต่ละตัว และหัวข้อง่ายไม่บอก

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ความแตกต่างที่เกิดจากการสอนเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ได้เกิดจากตัวครู
เพราะผู้วิจัยสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม อย่างเต็มความสามารถ

2. การให้ชื่อพยัญชนะ ผู้วิจัยเป็นผู้เลือกเอง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

2.1 ให้ชื่อพยางค์เดียวกัน เช่น ว วั ว แรก เป็นต้น

2.2 ถ้าไม่มีชื่อพยางค์เดียวกันใช้สองพยางค์ เช่น ง มกงม ส สิงโก

3. การเลือกพยัญชนะสอนในแต่ละแผน ผู้วิจัยเลือกลักษณะของพยัญชนะที่มีลีลาการเขียนคล้ายคลึงกัน เช่น บ ป, ก ถ เป็นต้น ยกเว้น พ ย ซึ่งมีลักษณะพิเศษคล้ายกันทั้งสองตัว

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สัมฤทธิผลในการอ่านเขียนพยัญชนะไทย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดสัมฤทธิผลซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

พยัญชนะไทย หมายถึง พยัญชนะที่ปรากฏในแผนการสอนเตรียมความพร้อม ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 22 ตัว คือ ก ข ค ง จ ช ค ค ถ ท น บ ป พ ม ย ว ร ล ส ห อ ซึ่งเป็นพยัญชนะที่มีอยู่ในหนังสือเรียน ตั้งแต่ บทที่ 1-10

การสอนอ่านและเขียนพยัญชนะไทย หมายถึง การสอนให้นักเรียนรู้จักชื่อพยัญชนะพร้อมทั้งให้รู้จักภาพที่สัมพันธ์กับพยัญชนะนั้น ๆ รู้จักจำและจำแนกความคล้ายคลึงและความแตกต่างของรูปร่างพยัญชนะอื่นจะนำไปสู่การอ่านและการเขียนได้ถูกต้อง ซึ่งการอ่านนั้นต้องอ่านให้ถูกต้องและออกเสียงให้ชัดเจน ส่วนการสอนเขียนนั้น คือการสอนให้นักเรียนเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะของตัวพยัญชนะ เช่น หัวไม้บอก ขนาดถูกต้อง ทิศทางของลีลาการเขียนของพยัญชนะแต่ละตัวถูกต้อง เป็นต้น

การสอนโดยสัมพันธ์พยัญชนะกับชื่อสัตว์ หมายถึง การนำเอาพยัญชนะทั้ง 22 ตัวที่ปรากฏในแผนเตรียมความพร้อม มาสัมพันธ์กับชื่อสัตว์ โดยเปลี่ยนชื่อใหม่หมด และเรียงลำดับจากความง่าย-ยากในการเขียน ตามผลวิจัย ของ วรณี โสมประยูร ที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาใช้อยู่ ดังนี้ ง มคงาม, จ จิงจก, ว วัว, ร แรค, บ บุง, ป เป็ด, ก แกะ, ถ เถาะ(กระท่าย), พ แพะ, ย ยีราฟ, ค คางคก, ค ค้าง, ค คักแตน, ข เขียด, ช ชะนี, ม แมว, น นก, ท ปลาทอง, ห ห่าน, ล ลา, ส สิงโต, อ อูฐ

การสอนโดยไม่สัมพันธ์พยัญชนะกับชื่อสัตว์ หมายถึง การนำเอาพยัญชนะทั้ง 22 ตัว มาสัมพันธ์กับชื่ออื่น ๆ เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ สถานที่ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก และเรียงลำดับจากความง่าย-ยากในการเขียนเช่นเดียวกัน ดังนี้ ง งอบ, จ จอบ, ว วัว, ร ร่ม, บ บ้าน, ป ประตู, ก แก้ว, ถ ถ้วย, พ พัก, ย ยางลบ, ค ค้อน, ค คินสอ, ค ตะปู, ข เข็มขัด, ช เชือก, ม หมวก, น หนังสือ, ห เทียน, ห แห, ล เลื่อย, ส สวิง, อ โอง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนที่ถึงเกณฑ์บังคับที่ไม่ได้ผ่านการเตรียมความพร้อมในระดับอนุบาลมาก่อน เพิ่งเริ่มเรียนอ่านเขียน ซึ่งเรียนที่โรงเรียนวัดกำแพง สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2529

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางแก่ครูที่สอนอ่านเขียนพยัญชนะไทยแก่นักเรียนที่เริ่มเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ได้ผ่านการเตรียมความพร้อมในระดับอนุบาลมาก่อน สามารถอ่านเขียนพยัญชนะไทยได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ เป็นพื้นฐานที่ดีในการอ่านเขียนวิชาอื่น ๆ ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารการศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กเริ่มเรียนใหม่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับวัยของเด็กยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับ สิ่งมีชีวิตที่เป็นสัตว์ และสิ่งไม่มีชีวิตที่อยู่รอบตัว เป็นการเพิ่มพูนการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย